

Urinstix og urinprøveforsendelse		
Instruks		
Borgermålgruppe: Alle borgere der modtager indsatser i henhold til sundhedsloven.	Gældende fra: Januar 2017	Udarbejdet af: Aniette Weibrecht
Gældende for: Medarbejdere, Sundhed og Omsorg Medarbejdere, HOPS Medarbejdere, Private leverandører	Revisionsdato: Januar 2022	Godkendt af: Styregruppe for instrukser
	Næste revisionsdato: Januar 2025	

Formål

Korrekt analyse af urinstix, samt fremsendelse af urin til praktiserende læge.

Ansvar og kompetencer

Opgaver vedrørende urinstix og fremsendelse af urinprøver må udføres af sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter.

Opgaven kan overdrages som en individuel videredelegation til social- og sundhedshjælpere, pædagoger og terapeuter.

Fremgangsmåde – opsamling og urinstix

Den optimale Urin

Morgenurin/ urin som har stået i blæren mindst 2 timer

Midtstråle urin:

Altid afvaskning inden prøvetagning.

- Mænd: Forhuden trækkes tilbage og vandet lades i toilettet. Ved ca. halvtømt blære føres bægeret til opsamling ind i urinstrålen og urin opsamles
- Kvinder: Vandet lades i toilettet. Ved ca. halvtømt blære føres bægeret til opsamling ind i urinstrålen og urin opsamles.

Hvad skal bruges til opsamlingen?

- Bæger til opsamling hentes i sygeplejen
- Prøveglasser til urinprøve er i akuttaskerne
- Opsamlingsbeholder skal være ren, men ikke nødvendigvis steril.
- Glasset/ bægeret mærkes med navn, dato og prøvetid.

Holdbarhed

- Urinen kan opbevares op til 2 timer ved rumtemperatur
- Urin > 2 timer gammel kan ikke bruges
- Bakterierne formerer sig i rumtemperatur, det kan give fejl ved svar på dyrkning og ved urinstiks.

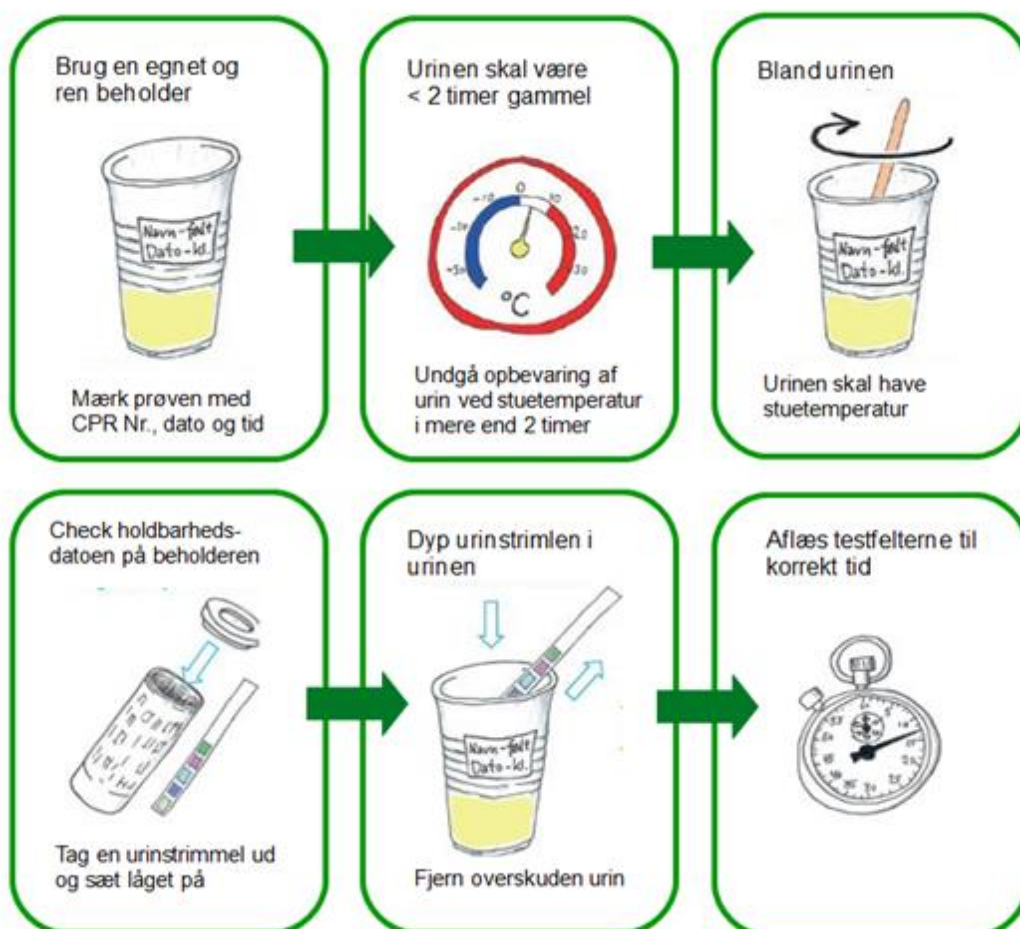
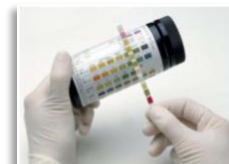
Inden analysering af urinstrimlen:

- Omrør den **stuetempererede** urin! Når urinen står, vil evt. celler bundfælde sig og give falsk negativt svar.

Analyse af urinstrimlen

Der bruges Combur7 test

- Tag en urinstrimmel ud af beholderen
- Luk straks beholderen
- Dyp hurtigt alle reagensfelterne i den velblandede urinprøve i 1 sekund
- Hold urinstrimlen mod beholderens side når den tages op
- Hold siden af urinstrimlen mod cellestof eller lignende i 1 sekund
- Aflæs testfelterne med farveskalaen på emballageholderen.
- Aflæs ved 60 sekunder: PH, Glucose, protein, ketoner, nitrit, protein, ery/hæmoglobin
- Aflæs ved 120 sekunder: Leukocytter

Fremgangsmåde – urinprøveforsendelse

Lægen kan anmode om en urinprøve i forbindelse med at borger udviser symptomer på urinvejsinfektion.

Urinprøven leveres i urinmonovetter med eller uden borsyre efter lægens ordination.

Borsyre stabiliserer eventuelt indhold af mikroorganismer i op til 48 timer ved stuetemperatur. Bemærk, at urinmonovetter med borsyre kan ikke bruges til at opsamle urin, som derefter bruges til urinstiks.

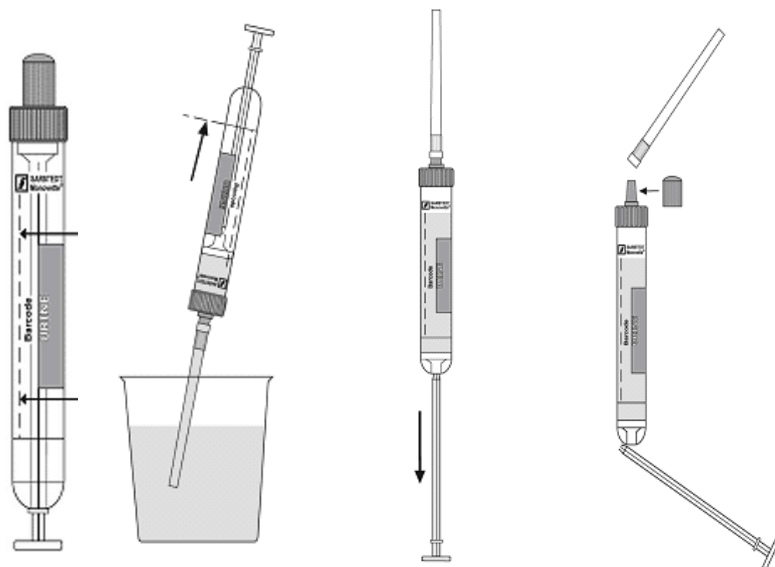
Uden borsyre er må urinen ikke opbevares mere end to timer ved stuetemperatur.

Fremgangsmåde:

- Opsaml urin som ved urinstix
- Prøveglasset – monovetten, fyldes med urin, maksimalt 10 ml, minimum 7 ml.
- Prøven skal mærkes med label, påført navn og cpr nr., samt tidspunkt for prøvetagning
- Monovetten placeres i prøverør
- Følgesedel udfyldes og med sendes prøve (se bilag 1)

Vejledning til brug af Urin-Monovette (se illustration længere nede):

1. Monovetten mærkes med borgers navn og cpr.
2. Monovettens beskyttelseshætte fjernes og opsugningsspidsen monteres.
3. Opsugningsspidsen sættes ned i urinen, og stemplet trækkes tilbage til den grønne ring, hvorved urin suges op i Monovetten.
4. Monovetten vendes med spidsen opad, og stemplet trækkes yderligere tilbage for at tømme opsugningsspidsen.
5. Stempelstangen knækkes af, og opsugningsspidsen afmonteres. Begge kasseres. Beskyttelseshætten sættes på igen.

MedCom

Egen læge skal informeres via MedCom når der sendes urinprøve. Der beskrives følgende i MedCom meddelelsen:

- Aftaler og årsagen til at der afsendes en urinprøve til egen læge.
- Kliniske oplysninger omkring temperatur og almen tilstand, gerne TOBS.
- Resultat af urinstix.
- Prøvetagningsmetode.
- Om borgeren er kateterbruger.

Personalet der afsender prøver skal sikre der bliver fulgt op på om egen læge afgiver svar på prøven.

Fremsendelse af prøven til egen læge

Borger skal som udgangspunkt selv sørge for fremsendelse af urinprøve til praktiserende læge inden for normal åbningstid.

Personale kan hos borgere med særlige behov være behjælpelig med at få fremsendt urinprøven via aftale med "Teknik og Drift".

Dokumentation

Sundhed og Omsorg:

Resultat af urinstix dokumenteres under målinger i EOJ.

Ved symptomer på urivejsinfektion dokumenteres i observationer eller i helbredstilstanden "Problemer med vandladning".

HOPS:

Resultat af urinstix dokumenteres i sundhedsfagligt notat

Ved symptomer på urinvejsinfektion dokumenteres i sygeplejefagligt område "Udskillelse" og tilhørende handleplan.

Navn:

Cpr:

Dato:

Kort symptombeskrivelse: Dysuri, smerter, konfus/delir/, feber, TOBS-måling

Urinstix viser:

Har borgeren kateter

Ja ____

Nej ____

- Nitrit
- Blod
- Leucocytter
- Glucose

Aftale vedrørende svar o.l:

Afdeling/sygeplejerske:

Telefon:

Navn:

Cpr:

Dato:

Kort symptombeskrivelse: Dysuri, smerter, konfus/delir/, feber, TOBS-måling

Urinstix viser:

Har borgeren kateter

Ja ____

Nej ____

- Nitrit
- Blod
- Leucocytter
- Glucose

Aftale vedrørende svar o.l:

Afdeling/sygeplejerske:

Telefon:

